

Warszawa, 12/01/2009r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-595372-IX-903/08/WK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

Zbigniew Ćwiąkalski

Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze

Uprzejmie informuję, iż do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócił się Pan Piotr J. w sprawie niezgodnej z prawem odmowy przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego do Służby Więziennej. W niniejszej sprawie zostało wystosowane wystąpienie do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. Uzyskanej odpowiedzi nie można uznać jako satysfakcjonującej i w mojej ocenie sprawa wymaga ingerencji Pana Ministra.

Wynika z niej jedynie, że decyzja o przyjęciu pracownika należy wyłącznie do przyszłego pracodawcy, czyli w opisywanym przypadku do dyrektora jednostki penitencjarnej. Umocowanie w tym zakresie, zdaniem Dyrektora Generalnego Służby Więziennej, daje bliżej nieokreślony przepis ustawy z dnia 26 kwietnia 1996 r. o Służbie Więziennej (tekst jedn. - Dz.U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1761 z późn. zm.) oraz § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego do Służby Więziennej (Dz.U. Nr 21, poz. 131).

Wyjaśnienia te nie satysfakcjonują Rzecznika i nie stanowią pełnej merytorycznej odpowiedzi. Jak bowiem wynika z załączonej do poprzedniego wystąpienia kopii skargi zainteresowanego z dnia 26.07.2008 r. - od momentu przyjęcia jego podania do chwili obecnej został on dwukrotnie poinformowany przez

urzędujących wówczas dyrektorów, iż jedynym powodem nie rozpoczęcia wobec jego osoby postępowania kwalifikacyjnego jest brak etatów. Tymczasem, zdaniem skarżącego, w okresie od stycznia 2005 r. do stycznia 2008 r. do Zakładu Karnego Jastrzębie Zdrój zostało przyjętych kilkanaście bądź nawet kilkadziesiąt osób, jednak nigdy nie został poinformowany o wszczęciu w stosunku do niego postępowania. W miesiącu lutym 2008 r. dowiedział się, że po raz kolejny zakład karny prowadzi nabór. Umówił się na spotkanie z dyrektorem zakładu, który na spotkaniu w dniu 18.03.2008 r. stwierdził, że tym razem zostanie w końcu objęty procedurą sprawdzania. Jednakże już w dniu 27 marca 2008 r. w rozmowie z pracownikiem działu kadr został poinformowany, iż nie zostanie objęty procedurą kwalifikacyjną z uwagi na posiadaną w książeczce wojskowej kategorię zdrowia D, orzeczoną przez komisję lekarską MON.

Należy zaznaczyć, iż w przypadku jednoznacznego określenia w art. 26 ust. 1 wyżej powoływanej ustawy o Służbie Więziennej - komisji lekarskich podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych (jako odpowiednich do określania właściwości fizycznych i psychicznych do pełnienia służby w Służbie Więziennej); powoływanie się na wpis sprzed kilku lat kandydata w książeczce wojskowej o określonej kategorii zaszeregowania do wykonywania służby wojskowej - nie stanowi argumentacji prawnej dyskwalifikacji takiego kandydata do wykonywania Służby Więziennej.

Poza aspektem indywidualnym, polegającym na formułowaniu różnych przyczyn odmowy poddania kandydata postępowaniu opisywana sprawa ma również charakter generalny. Wiąże się ona z treścią § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23.01.2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego do Służby Więziennej (Dz.U. Nr 21, poz. 131). Przepis ten pozwala odmówić poddania kandydata postępowaniu kwalifikacyjnemu z innych przyczyn i nie wymienia tych przyczyn (poza brakiem uzasadnienia w potrzebach kadrowych w Służbie Więziennej). Pozwala to w istocie na niczym nieskrępowane odmawianie poddania kandydata postępowaniu kwalifikacyjnemu. Rozwiązanie takie budzi wątpliwości, co do zgodności z art. 60 Konstytucji RP. Odmowa poddania kandydata postępowaniu kwalifikacyjnemu na podstawie bliżej nieokreślonej przesłanki nie może bowiem zostać zweryfikowana z punktu widzenia zasady równego dostępu do służby publicznej.

Wątpliwości konstytucyjne budzi także sama treść upoważnienia do wydawania rozporządzenia (art. 24 ust. 3 ustawy o Służbie Więziennej). Przewiduje on, że Minister Sprawiedliwości określi szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego do Służby Więziennej. Upoważnienie nie ma zatem charakteru szczegółowego i nie zawiera wytycznych, tym samym jest niezgodne z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.

W związku z powyższym, działając na podstawie 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn.- Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), uprzejmie proszę Pana Ministra o zlecenie zbadania sprawy indywidualnej Piotra J. oraz wyrażenie swojego stanowiska w zakresie konstytucyjności kwestionowanych norm prawnych.

zał. 3

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich